Volapük Valöpo Veütik
Loveodapük
VÖG VOLAPÜKA
Daniil Morozov: vicifal
shido2308@yahoo.com
Ekaterinburg
Rossija / Rusän
Sirkülapenäd Volapükanes valöpo.
YELOD 32id NÜM: 6 2022 YUNUL PADS: 45 jü 52.

O Volapükaflens valöpo!

If vilols seivön mödikumosi de logamatemunan dö daväl presidalik brefobüik in Fransän, kanols reidön delabukili bevüresodik ladetü ‚*https://portal.mozz.us/gemini/tilde.club/~adou/delabuk.gmi*'. Vemo fredob, das lautan ona: ‚Adou' < nogna blöfom, das Volapük pagebon nutimo e gevon alane reidanis küpälik.

Blöfastab votik blöfü geb ü lif Volapüka epubon tü 2022 mayul 17 tö ‚Ekaterinburg' Rusänik, kö pedabükon lautotem tiädü „Ettimo e nutimo. Vio Volapük pägebon ün tumyels kil" (präpod kazeton, das pük obsik no dabinon dü tumyels kil, ab ya pägebon ün tumyels XIXid, XXid e XXIid). As kobopladan ä redakan äbitom dünan divodik olas. Buk at ninädon su pads nilädik tradutodis vödema ot ma Vöna⸗Volapük e pükasotül nutimik. Penäds pebüköl binons: „Bienalak" (ü ‚Immensee' fa ‚T. Storm'), „Sevädan vönädik" (fa ‚Hildebrand'), „Sölaplek", „Stonicöpan Yapänik" (fa ‚Multatuli'), „Dökül nejönik" (fa ‚H. C. Andersen'), „Kläns neita" (fa ‚R. Schmidt'), „Lelöf e telegrafot" (fa ‚H. Drachmann'), „Spär ko lineg peslitöl" (mär Yapänik), kapit se buk: „Dö sümäd Kristusa" fa ‚Thomas à Kempis'. Buk pakomandon utanes, kels nitedälons tefü votükams Volapüka, „Volapükav", jenav disinapükas, äsi utanes, kels sukons reidedi frutik ad okskilükam tefü pük nutimik. Vödems ut, kelis büo ‚Ralph Midgley' enotükom, staböfiko pevotabevobons pro pübot at. Volapük ogebonös nog suvikumo!

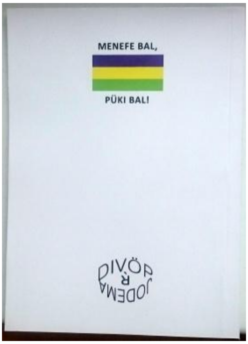

Vipöl gudikünosi valik oles ed olsikanes redakan: Морозов Даниил

VI:46:2022

VÖD SOFÄLIK BINON PLITÖFIK IGO PRO BELAGIAN (4).

Mär fa ‚Evgeny A. Khvalkov’, petradutöl fa ‚Daniil Morozov’.

Pos komip at sagäd lobik dö nekösömiks näm, skiläd e benofät ela Mirisleyf ispearikon da regän lölik e fago plödü mieds onik, e reg äprimom ad bedredön kurayagani okik, glötön kol om ed ad tikön, lio ömögos ad koedön deadön omi. Zuo ilelilom de dünans oka, das kurayagan älödom in domil yaganik kobü jilepul jönik goldakölaherik, ed äprimom ad desirön ad dagetön ofi as jimatan okik.

Seimna ün nifüp brefobüo bü zäl: ‚Yule’ < reg äbüedom kömön foi ok eli ‚Mirisleyf’ ed äspikom:

„Adelo in jep obik kun gudikün emoikof, sevabo ut, kel a del äleadof tätön kiloti miliga. U nim sovadik emotiron-la ofi ini fot bimagik, u drak emosumon-la sui klips fagik len mel blövilik. Detävolöd! o kurayagan! e tuvolöd kuni obik! e no ogekömolöd nen of!”

‚Mirisleyf’ ädegolom lomio ed äspikom ele Layfo okik dö bligäd regik. E ‚Layfo’ äsagof ome:

„Odelo kun se fot obik opubof lä ol, no kudolös! Ogivob ole jepabinäd gudikün de jeps fotik obik ut, kelis galedofs sörs obik: feys ko herakrugüls goldakölik.”

Gödo ‚Layfo’ ävokof lü ok de fot beri gianagretik, äseitof sui särvig ona särvigastofädi vietik, älentanof kloküli, ed äjinon vedön sovemo teamik, das alan äpölacedonöv oni asä kuni regajepa, äsva änu pituvof-la!

‚Mirisleyf’ dugom beri da zif e feifom kanitili, e zifans valik eklänedons okis ini doms, logons da fenäts e stunikons demü jenölos. Hiyunan idugom beri lü reg, e reg so ädredikom, das ämorönom ed äklänedom oki ini biratub pivagüköl. Ven imodugoy beri, reg ägrämom plödio, äsäditretikom, äbegrämom dönu troni ed äklänädom hetädi nog vemikumi kol kurayagan okik.

Seimna reg äbüedom kömön eli ‚Mirisleyf’ ed äspikom:

„Ädelo in kased kat löfikün oba emoikon, zuo ut, kel äfanon degtelati lul mugas a del. Denu no otakedikob demü luduns mugas e ratas! Detävolöd! o kurayagan! e tuvolöd pro ob kati obik! ed üf ugekömol nen kat, tän fümiko osäkapoy oli!” *Fövot ofovon*.

VI:47:2022

PLIN SMALIK.

Fa ‚Antoine de Saint-Exupéry'. Tradutod Volapükik fa ‚Ralph Midgley'. Redakam fa ‚Daniil Morozov' e ‚Hermann Philipps'.

Kapit: 21.

Ün timül ebo et renar ädajonon oki.

„Deli gudik!" renar äsagon.

„Deli gudik!" plütiko ägespikom plin smalik, kel ägüflekom oki, ab älogom nosi.

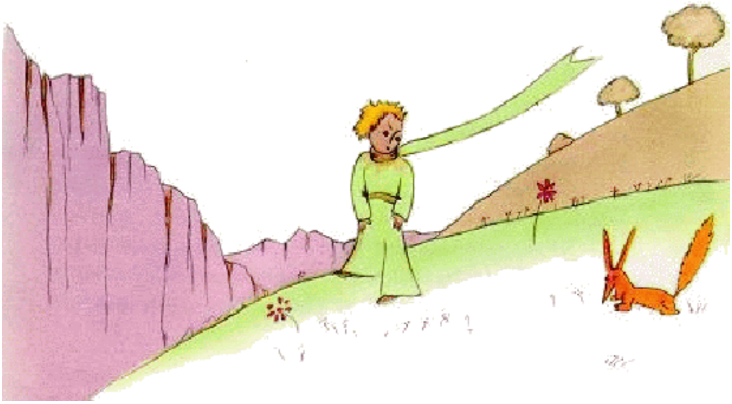

„Binob is", vög ätonon, „dis podabim".

„Kin binol-li?" plin smalik äsagom. „Binol vemo plitülik…"

„Binob renar", renar äsagon.

„Kömolös ad pledön ko ob!" plin smalik ämobom one. „Binob sovemo lügik…"

„No kanob pledön ko ol", renar äsagon. „No peteimob."

„Ag! pardö!" plin smalik äsagom.

Ab pos medit älüükom:

„Kisi sinifon-li el teimön?"

„No binol belödan isik", renar äsagon, „kisi sukol-li is?"

„Sukob menis", plin smalik äsagom. „Kisi sinifon-li el teimön?"

VI:48:2022

„Mens”, renar äsagon, „labons günis e yagons. Binos vemo tupik. I bridons gokis. Te sümikos nitedon onis. Sukol-li gokis?”

„Nö!” plin smalik äsagom. „Sukob flenis. Kisi sinifon-li el teimön?”

„Din at ya bü lunüp peglömöl”, renar äsagon. „Atos sinifon eli jafön tanäti…”

„El jafön tanäti-li?”

„Fümö!” renar äsagon. „Nog binol pro ob te hipul smalik lölöfiko ad hipuls smalik tummil sümöl. E no neodob oli. Ol it i no neodol obi. Jinob binön pro ol te renar ad renars votik tummil sümöl. Ab if uteimolöv obi, oneodobs odi. Obinol pro ob balikan in vol lölik. Id obinob pro ol jafäb balik in vol lölik…”

„Primob ad suemön”, plin smalik äsagom. „Flor semik dabinon… cedob, das eteimon obi…”

„Mögos”, renar äsagon. „Su tal kanoy küpedön dinis valasotik…”

„O! No espikob dö tal”, plin smalik äsagom. Renar äjinon nitedälikön:

„Espikol-li dö planet votik?”

„Si!”

„Dabinons-li yagans su planet et?”

„Nö!”

„Ö! kio binos nitedik! E dabinons-li goks?”

„Nö!”

„Nos binon-la nendöfik”, renar äseifon.

Ye renar äfövon tikodagoli okik:

„Lif obik binon jenotapöfik. Yagob gokis, mens yagons obi. Goks valik sümons ad ods, e mens valik sümons ad ods. Sekü atos boso naütob obi. Ab if oteimolöv obi, lif obik äsvo ovedon-la solöfik. Omemosevob

toni stepas olik, toni ut, kel ma tonod odifon leigodü steps votikanas valik. Steps votik koedons dönu klänedön obi dis glun in näst. Güo steps olik ovokons obi se jelöp obik, äsvo musig. Zuo vätälolös! Logol-li us vuitafelis? No fidob bodi. Vuit binon nenfrutik pö ob. Vuitafels sinifons nosi pö ob. E kiolügik atos binon! Ye labol heremi goldakölik. Kludo obinos milagik, ven oteimol obi! Vuit goldakölik omemükon obi dö ol. Ed oplidob toni viena in vuit…”

Renar iseilikon e lunüpo älogedon plini smalik:

„Begö!… Teimolöd obi!” äsagon.

„Vo vilob osi”, plin smalik ägespikom, „ab no labob timi mödik. Osötob tuvön flenis e seivön mödikosi.”

„Kanoy sevön te utosi, kelosi eteimoy”, renar äsagon. „Mens no plu labons livüpi ad seivön bosi. Remons lä tedans dinis ya blümikis. Ab sekü utos, das no dabinons tedans flenas, mens no plu labons flenis. If desirol fleni, tän teimolös obi!”

„Kisi mutob-li dunön?” plin smalik äsagom.

„Mutol binön vemo sufädik”, renar ägespikon. „Primo oseidolös oli ön fagot seimik de ob sui yeb — ekö! ön mod somik. Olülogob oli me flanaloged, ed osagol nosi. Spikam binon fonät misuema. Ye aldelo odalol seadön bosilo nilikumo…”

Tü del fovik plin smalik äkömom dönu.

„Obinosös gudikum, if ogekömolös tü düp ot”, renar äsagon. „Samo if okömolöv tü düp folid poszedela, ya sis düp kilid oprimob ad läbikön. Plü tim purajanöl onilikon, plü osenälob läbi. Tü düp folid ofäkädikob ed okudob. Oseivob völadi läba! Ab if okömolöv alnaedo ün tim nesevädik e difik, tän neföro osevoböv, tüi düp kinik omutob blümükön ladäli obik… Rituls veütons.”

VI:50:2022

„Kis binon-li ritul?” plin smalik äsagom.

„Binos din tusuvo peglömöl. Utos, danädü kelos del bal diston de dels votik, e düp bal de düps votik. Samo yagans obik laboms rituli. Ün dödel alik danüdoms ko jilepuls vilaga. Kodü atos dödel binon del magifik! Spatob jüi vitidagad. If yagans danüdomsöv fädiko ün del seimik, tän dels valik sümonsöv ad ods, e neföro laboböv vakenüpi.

So plin smalik iteimom renari. E poso tim detäva änilikon:

„Ag!” renar äsagon. „Odrenob.”

„Atos binon döbot olik”, plin smalik äsagom, „leno ävipob ad blinä⸗dön ole badikosi, ab ol it ävilol, das öteimobös oli…”

„Fümö!” renar äsagon.

„Ab odrenol demü atos!” plin smalik äsagom.

„Fümö!” renar äsagon.

„Kludo no edagetol me atos gaenäti alseimik!”

„Labob gaenäti”, renar äsagon, „vätälölo köli vuita.”

E poso äläükon:

„Gololöd ad logön rosadis dönu! Osuemol, das rosad olik binon balik in vol lölik. Poso ogekömol ad leditön de ob, ed olegivob ole klä⸗nedoti.”

Plin smalik ädegolom ad logön nogna rosadis.

„Leno sümols ad rosad obik, nog binols äsvo nos”, äsagom ones. „Nek eteimon olis, ed eteimols neki. Binols äs renar obik büikumo. Et ebinon te renar ad renars votik tummil sümöl. Ab eflenükob oni kol ob, e nu binon jafäb neleigodovik in vol lölik.”

E rosads äkofudikons.

„Binols jöniks, ab binälo nenkipädiks”, nog äsagom ones. „No ka⸗noy-la deadön gönü ols. Fümo tefü rosad obik beigolan komunik tiko⸗növ, das sümon-la ad ols. Ab rosad obik binon veütikum, ka ols valik, bi binob utan, kel äbegifülob oni. Bi binob utan, kel ädopladob klokädi ad sefükön oni. Bi binob utan, kel äjelob oni me vienajelöm. Bi binob utan, kel ädeidob jönulis su on (pläamü tels u kils, kelis äleadob blibön, dat

pabs öpubons). Bi on binon ut, keli ädalilob, ven äplonon ud äpleidülon, ud igo — semikna — äseilon. Bi binon rosad obik.”

Ed ägekömom lü renar.

„Adyö!…” äsagom.

„Adyö” renar äsagon. „Ekö! klänedot obik. Binon vemo balugik: kanoy küpön vali kuratiko te medü ladäl. Binälikos nelogädon me logs.”

„Binälikos nelogädon me logs”, plin smalik ädönuom ad memidön osi.

„Tim, keli ededietol rosade olik, binon utos, kelos vedükön flori et so veütiki.”

„Tim, keli ededietob rosade obik…” plin smalik ädönuom ad memidön osi.

„Mens eglömons verati at”, renar äsagon. „Ab ol no sötol glömön osi. Evedoy laidüpio gididik demü ut, keli eteimoy. Gididol demü rosad olik…”

„Gididob demü rosad obik…” plin smalik ädönuom ad memidön osi.

Fövot ofovon.

VOLAPÜKANES DÖ DATIF.

Dil degkilid. *Fa ‚Daniil Morozov’: vicifal.*

6. Sinifs de jäfid süntagik sekidöls.

Ma bagaf: 212 < ela „Gramat Volapüka”, demod kanon malön pösodi u dini alikis, kels tefons dinastadi seimik, sevabo: „**Demods** binons dins ut, kels seimiko pakompenükons gramatiko ad vobed värba. Demods ai binons in datif (deklinafom kilid)”. Bai büdül at primo in Volapük demod älabon-la te jäfidi süntagik e no älabon-la sinifi patik, kel äbaiädon ko sinifs natöfik datifa in natapüks anik. Vöd, kel nemon kompenani u kompeniani alseimikis zuikis duna me värb pemalöla, kanon jäfidön as demod. Sekü patöf at gebäd datifa in Volapük suvo kodon fikulis igo utanes, lomapüks kelanas labons deklinafomi ot. Obepenob jenetis at.

VI:52:2022

6.1. Fonät.

Pö giv bosa (keninükamü nün) pösods tel kompenons, sevabo getan (lilan, reidan) e givan (spikölan, penölan); zuo mu nedabinoto givan kanon palecedön fonät dina seimik. Datif in Volapük noe kanon malön getani, abi givani, u fonäti, ud utani, kel sädalabon bosi. Sevoy, das säk patedik dekinafoma kilid binon: *kine-li? lü kin-li? pro kin-li?* (*kime-li? lü kim-li? pro kim-li? kife-li? lü kif-li? pro kif-li?*), ab pö jenet at säks votik zesüdons-la, as sams: *kiöpao-li? de kin-li? de kim-li? de kif-li?* Gebäd somik demoda binon vemo bisarik leigodü püks mödik, kels labons datifi, klu semikna värbs päträitons as loveädiks demodiks te dü yels primik paka Volapüka perevidöl (sam: *dütülön*, kel älabon pö ok datifi in el „Gramat Volapüka”, ab äduton lü värbs loveädik voik ma vödabuk calöfik e vödems mödikün). Värbs loveädik demodik somik suvo labons limis balid: *de-*, *sä-*.

Numädobös utis vödas somik, kelis eplöpob ad küpön!

- *bonedön* (eke bosi).
- *decöpön*. Sam: *decöpön **eke** lili*. Is datif jenöfo malon koapi as bos lölik. Datif somik labon siämi duta. Luverato el Arie de Jong pö jenet at äsümädom stukoti diateka nulik, e sotül gramatiko verätikum binonöv soik: *decöpön lili* ***eka***. Ekö! sam sümik se tradutod mära Rumänik: *ämoükom **ofe** (drake) kapi bal*. In vödalised calöfik i gebäd sümik sököl datifa äkomädon: *no **viodön eke heri** bal*. Leigodolsös tradutodi fa el de Jong yegeda dö ‚Garibaldi’, kö notod ot pägebon, ab labü genitif: *Äproibom manes oka ad **viodön** igo **heri** bal **tävanas** Brasilänanafa*.
- *defanädön*. Sam: *defanädön glöpi eke*. Balna (in fovöts ad vödabuk gretik) el Arie de Jong igo ekomandom gebädi sököl bisarik värba at: *defanädön nafe vieni* (Deutänapüko: ‚einem Schiff den Wind aus den Segeln nehmen’). Jenet at sümon ad gebäd datifa pla strumentif in püks anik.
- *deletirön.* Värb at duton-la lü uts loveädik demodik ma fovöts fa el de Jong, ab sekü bisar gebäda somik plago po värb at päpladon subsat kobü präpod: *de*; sam: *Ün sunäd ästanom näi ‚Sally’ ed **ädeletirom de of** cili.*
- *delogön* (eke bosi).
- *lesumön* (eke bosi).

Fövot ofovon.